

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Онуфріївського геріатричного пансіонату
Кіровоградської обласної ради

20.06.2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст. ст. 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», групою НПМ здійснено відвідування Онуфріївського геріатричного пансіонату (далі – пансіонат).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Григоренко Ольга Олександрівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв – керівник групи НПМ;

Жученя Віктор Семенович – представник громадської організації.

Загальна інформація.

Пансіонат знаходиться за адресою: 28100, вул. Першотравнева, 1, смт. Онуфріївка, Олександрійського району, Кіровоградської області.

Онуфріївський геріатричний пансіонат є стаціонарною соціально-медичною установою загального типу для постійного проживання громадян похилого віку, ветеранів війни та праці, інвалідів, які потребують стороннього догляду, побутового і медичного обслуговування.

Під час відвідування встановлено, що для проживання підопічних облаштовано двоповерхову будівлю. Ліжкових хворих розміщено на першому поверсі будівлі з можливістю використання візків. Підопічні проживають в кімнатах, розрахованих на 1-3 особи. На першому і другому поверхах облаштовано кімнати відпочинку з м'якими меблями. Для перегляду телевізійних передач в кімнатах відпочинку, холах і коридорах встановлено телевізори, працює мережа інтернет Wi-Fi. Проведено ремонт деяких кімнат та туалетів. Під час відвідування встановлено, що підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням, отримують необхідну медичну допомогу.

Під час відвідування адміністрація установи забезпечила вільний доступ членів групи НПМ до всіх приміщень закладу та конфіденційного спілкування з підопічними які мешкають в пансіонаті.

Відповідно до штатного розпису пансіонату штат працівників складає 66,5 штатних одиниць, із них: адміністративний персонал – 3 штатні одиниці; бухгалтерія – 4 штатні одиниці; господарський персонал – 17 штатних одиниць; медичний персонал – 34 штатні одиниці; кухонний персонал – 3 штатні одиниці; працівників підсобного господарства – 5,5 штатних одиниць.

Станом на 08.06.2023 в інтернаті проживає 78 осіб:

- жінок - 30 осіб,
- чоловіків – 48 осіб;
- дієздатних – 78 осіб,
- недієздатних – 0 осіб,

обмежено дієздатних – 0 осіб;

- осіб, до яких застосовано примусові заходи медичного характеру – 0 осіб;
- осіб з інвалідністю – 42 особи;
- ліжкових хворих – 25 осіб;
- хворих на цукровий діабет – 7 осіб;
- внутрішньо переміщених осіб – 32 особи.

На момент візиту основна кількість підопічних перебувала на прилеглий території пансіонату. Загальний зовнішній вид підопічних: підопічні чисті, одягнені та взуті по сезону. Одяг у підопічних у достатній кількості. Заміна постільної білизни 1 раз на 7 днів, деяким підопічним за потреби.

Під час відвідування встановлено, що за час з попереднього візиту (вересень 2020 року) в пансіонаті відбулися деякі позитивні зміни на краще. На всіх поверхах облаштовано холи з телевізорами для відпочинку мешканців. Для перегляду телевізійних передач в кімнатах і коридорах встановлено телевізори. Проведено ремонт деяких кімнат. Покращено меблевий фонд інтернату. Частина старих дерев'яних вікон замінена на сучасні металопластикові. Проведені ремонти в туалетних та душових кімнатах. Проведено усунення порушень та недоліків за результатами перевірки 2020 року. Під час спілкування з підопічними скарг, заяв чи звернень на умови проживання, харчування, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги не надійшло.

Під час відвідування не виявлені порушення конституційних прав людини і громадянина. В пансіонаті не виявлено фактів побиття, погроз фізичного насилля, обмеження рухів і свободи.

Зі слів підопічних, в закладі відсутня кімната для ізоляції, не використовуються до підопічних ремені чи паски для фіксації в період погіршення психологічного стану підопічних. Також підопічні повідомили, що ставлення персоналу до них дружнє. Персонал не допускає принизливих висловлювань до підопічних.

В інтернаті будівля, де проживають або можуть перебувати маломобільні підопічні, обладнана пандусами. Проведено обладнання ліжок для можливості підійматися та для інших випадків. В лазні використовуються спеціальні стільчики та сходи для безпечного миття. Підопічні забезпечені в повному обсязі необхідним інвентарем відповідно до ІПР.

Під час відвідування встановлено, що підопічні мають банківські картки, та отримують пенсію особисто, мають змогу розпоряджатися особистими коштами. Кожної середи на територію пансіонату прибуває автолавка, підопічні мають змогу придбати продукти харчування на власний розсуд. За інших обставин підопічні відвідують в супроводі працівника інтернату магазини та проводять закупівлю необхідних продуктів та товарів. Магазини розташовані поруч з інтернатом.

Підопічні мають в своєму розпорядженні та користуванні придбані за їхні кошти телевізори, ліжка з ортопедичними матрацами, шафи, інші меблі та побутову техніку.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування НПМ до Онуфріївського геріатричного пансіонату здійснено 22.09.2020 року з метою вивчення стану забезпечення заходів із запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, а також дотримання прав людини в умовах карантинних заходів.

За результатами попереднього відвідування НПМ виявлено порушення та недоліки:

при зовнішньому огляді Онуфріївського геріатричного пансіонату було виявлено, що фасад будівлі має значні недоліки та потребує ремонту;

на першому поверсі в кімнатах для ліжкових хворих проживає по 4 особи, що не дозволяє дотримуватись норм площі проживання на одну особу;

при огляді посуду в їдальні виявлені тріщини та сколи на малірованій посуді, що спричиняє до потрапляння ржавчини до харчів.

За результатами відвідування НПМ Онуфріївського геріатричного пансіонату були направлені рекомендації щодо усунення порушень та недоліків до:

Департаменту соціального захисту населення Кіровоградської ОДА;
Керівництву Онуфріївського геріатричного пансіонату.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. Приміщення інтернату, що визначене як укриття, не відповідає вимогам затвердженим наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

Так, укриття не має аварійного виходу. У приміщенні сиро та волого. Укриття потребує капітального ремонту та реконструкції, а саме: встановлення вентиляції, підведення водопроводу та монтаж каналізації, утеплення стін, підведення опалення. Не встановлені показники (стрілки) руху підопічних до укриття під час повідомлення «Повітряна тривога».

Відповідно до пункту 5, підпункту 1 пункту 7 Порядку тимчасового переміщення (евакуації) та забезпечення умов для перебування на території України, де не ведуться бойові дії, або за межами України дітей та осіб, які проживають або зараховані до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.03.2022 №385, адміністрацією закладу

затверджено наказ директора Онуфріївського геріатричного пансіонату від 15.02.2022 № 7/1-Г «Про алгоритм дій під час повітряної тривоги».

Адміністрацією пансіонату з метою приведення укриття до встановлених норм підготовлено та направлено лист до Департаменту соціального захисту населення Кіровоградської обласної військової адміністрації від 05.06.2023 № 01/163. Інформація про результати розгляду листа до пансіонату не надійшла.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

У ході відвідування здійснено перевірку пансіонату щодо організації надання медичної допомоги підопічним. Медичний супровід підопічних здійснюють в закладі 34 медичні працівники. Зі всіма підопічними пансіонату укладено декларації про надання медичної допомоги із сімейним лікарем загальної медичної практики, який працює в Комунальному некомерційному підприємстві «Онуфріївська центральна районна лікарня».

Онуфріївський геріатричний пансіонат має ліцензію на медичні послуги з 06.08.2019 року та немає ліцензії на придбання, перевезення, зберігання, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

На обліку в пансіонаті знаходиться 78 осіб, з них: 7 осіб хворі на цукровий діабет, з них один інсулінозалежний, 38 осіб хворі на гіпертонічну хворобу. 42 особи проживають з інвалідністю.

В пансіонаті облаштовано ізолятор на 2 ліжкомісця. Також в пансіонаті є кімнати на 16 ліжкомісць передбачені на випадок спалаху респіраторних інфекцій.

Згідно штатного розпису в закладі працює лікар-терапевт (0,5 ставки) та лікар-стоматолог (0,5 ставки). Також в закладі працює 30 осіб молодшого медичного персоналу.

Медичне обслуговування провадиться амбулаторно згідно листів призначень(лікарські призначення), за необхідності підопічні госпіталізуються в стаціонар. В історіях хвороби фіксується стан підопічних, де вказується лікування. Особи з інвалідністю при потребі проходять перекомісію МСЕК, поновлюються ІПР карти, призначаються ТЗР і через УПСЗН та Фонд інвалідів, отримують призначені засоби реабілітації.

Вартість ліків на одного підопічного становить 14.00 грн. в день. Термін використання ліків до 2026 року. Під час огляду наявних медичних препаратів - ліків з простроченим терміном використання не виявлено.

В закладі постійно проводяться навчання з підвищення кваліфікації лікарів та середнього медичного персоналу. Протоколи проведених навчат в наявності.

В нічний період часу в пансіонаті залишаються 1 медична сестра та 2 молодші медичні сестри.

В медичному блоці пансіонату є маніпуляційний кабінет, кабінет для масажу, стоматологічний кабінет.

Всі медикаменти зберігаються у відповідних умовах. Медикаментів з простроченим терміном не виявлено (фото 18).

Під час розмови з адміністрацією закладу та медичними працівниками стало відомо, що працівники добре орієнтуються в процедурі реєстрації факту смерті підопічного у закладі.

В пансіонаті ведеться необхідна медична документація на кожного підопічного заведена медична картка. На 33 осіб ведуться індивідуальні плани реабілітації (ІПР).

2. Водночас журнали необхідної медичної документації не відповідають вимогам наказу Міністерства охорони здоров'я України від 29.05.2013 №435 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення», що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та всіх форм власності».

Порушення права на достатній життєвий рівень (стаття 48 Конституції України).

Територія пансіонату огорожена по всьому периметру та відділена від господарських будівель. Грати на вікнах відсутні. Пожежно-охоронна сигналізація в робочому стані. Вогнегасники заправлені та пройшли перевірку.

На території пансіонату розбито квітники, облаштовано літні майданчики для відпочинку, альтанки та павільйони. Під час візиту значна кількість підопічних, зокрема користувачі візків, знаходились на території пансіонату.

Кімнати для проживання підопічних становлять по розміру 12-16 м², де розміщено по 2-4 ліжка, в середньому на одного підопічного – 3.5 м², що не відповідає передбаченим чинним законодавством 8-10 м².

Харчування в інтернаті чотириразове з проміжками не більше ніж чотири години. 7 осіб отримують дієтичне харчування. Вартість харчування на одного підопічного в день становить 122,29 грн. Група НПМ отримала позитивні відгуки на харчування. Меню різноманітне, в раціоні наявне м'ясо, риба, овочі, фрукти, соки.

3. В той же час плити, електропечі та інша побутова техніка, витяжна вентиляція не витримує потужності та потребує заміни на сучасне кухонне обладнання.

Заклад облаштований 7 душовими/ваннами, 3 душовими кабінками, спеціальними сидіннями та східцями щоб потрапити до ванної. Підопічні миються щодня, а певна категорія за потреби миються у відділеннях. Душова кімната потребує косметичного ремонту.

Пральня знаходиться в окремому приміщенні. Пральні машини та центрифуги мають ознаки зношеності.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Кіровоградській обласній військовій адміністрації, Кіровоградській обласній раді:

вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності Онуфріївського геріатричного пансіонату;

розглянути питання щодо можливості додаткового фінансування закладу з метою усунення недоліків, викладених у звіті (зокрема, виділення коштів на ремонт укриття, яке потребує капітального ремонту та реконструкції, а саме: встановлення вентиляції, підведення водопроводу та монтаж каналізації, утеплення стін, підведення опалення).

2. Онуфріївському геріатричному пансіонату:

провести навчання з персоналом та підопічними пансіонату щодо дій під час надходження сигналу «Повітряна тривога» та пересування до укриття;

встановити показники (стрілки) руху підопічних до укриття під час повідомлення «Повітряна тривога»;

облаштувати укриття необхідною кількістю ліжок, стільців, питною водою, продуктами харчування та біотуалетом, а також провести фарбування стін вапном та просушування від вологи;

вивчити питання щодо переулаштування службових кімнат під житлові кімнати для підопічних;

забезпечити дотримання норм житлової площі на особу;

забезпечити ведення медичної документації мешканців пансіонату відповідно до вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 29.05.2013 №435 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення», що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та всіх форм власності».

Додаток: Фото на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст відділу сприяння
Роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Ольга ГРИГОРЕНКО

(фото 1)

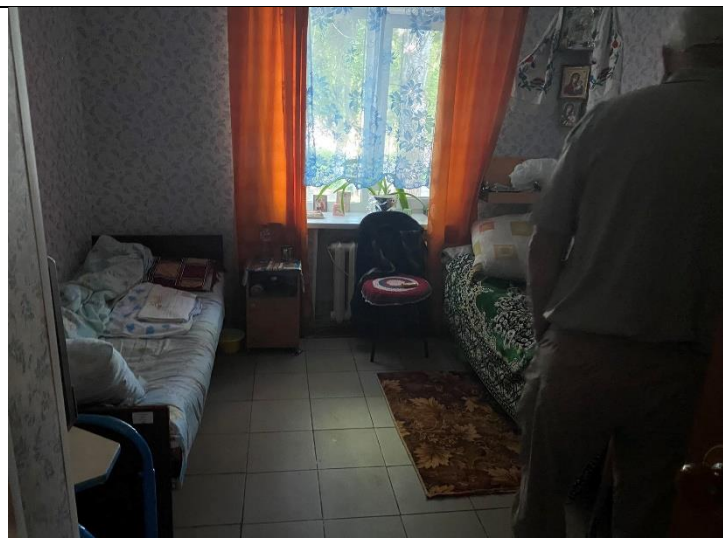
(фото 2)

(фото 3)

(фото 4)

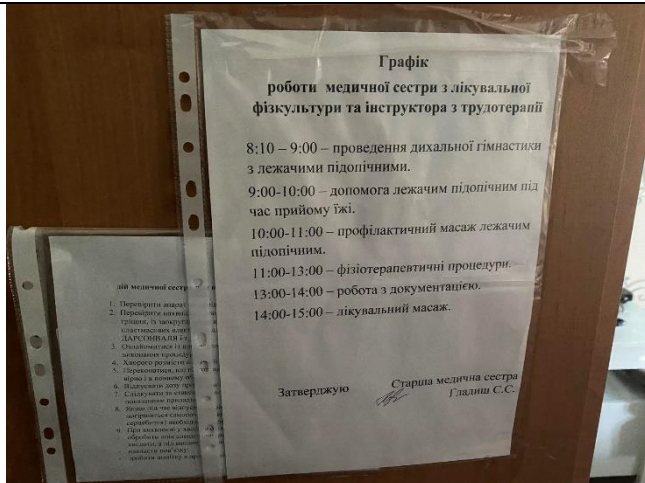
(фото 5)

(фото 6)

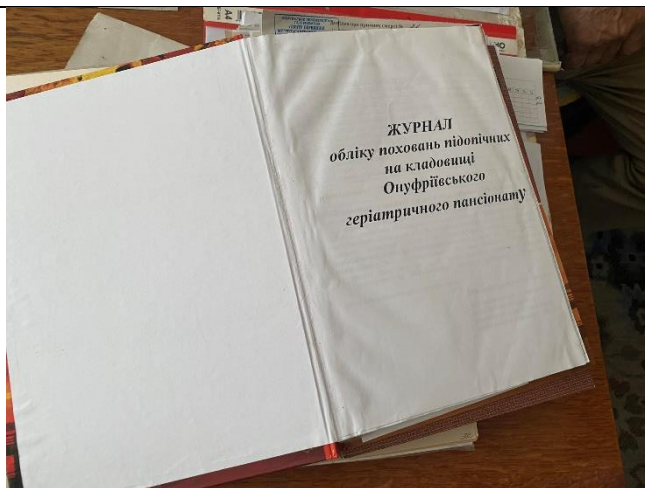
(фото 7)

(фото 8)

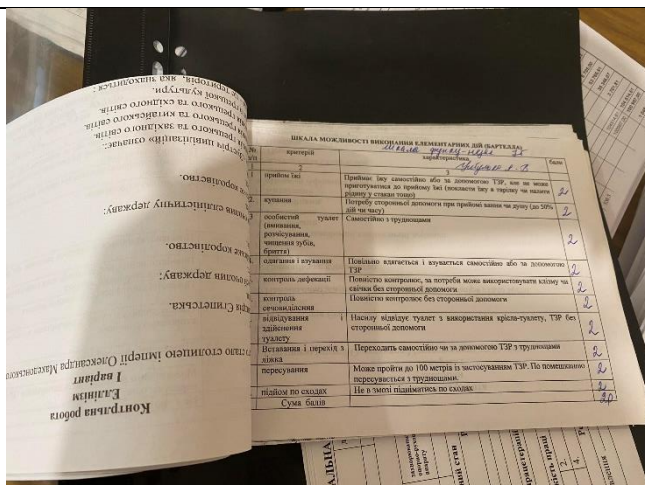
(фото 9)

(фото 10)

(фото 11)

(photo 12)

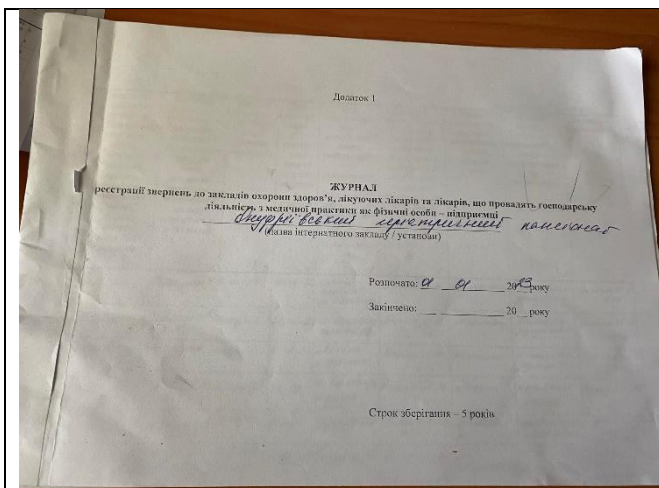

(фото 13)

(фото 14)

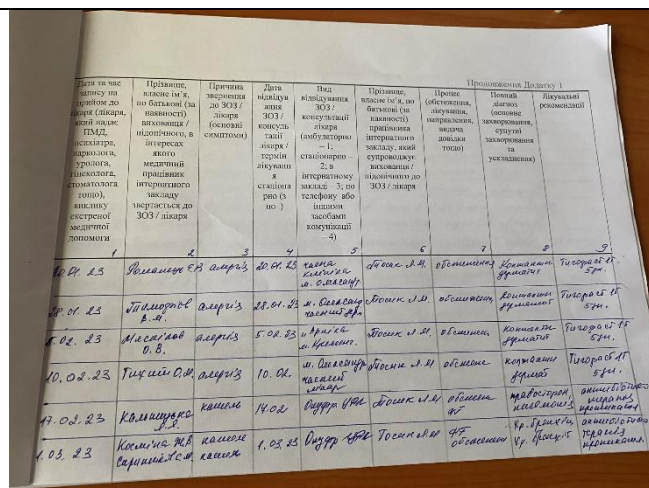

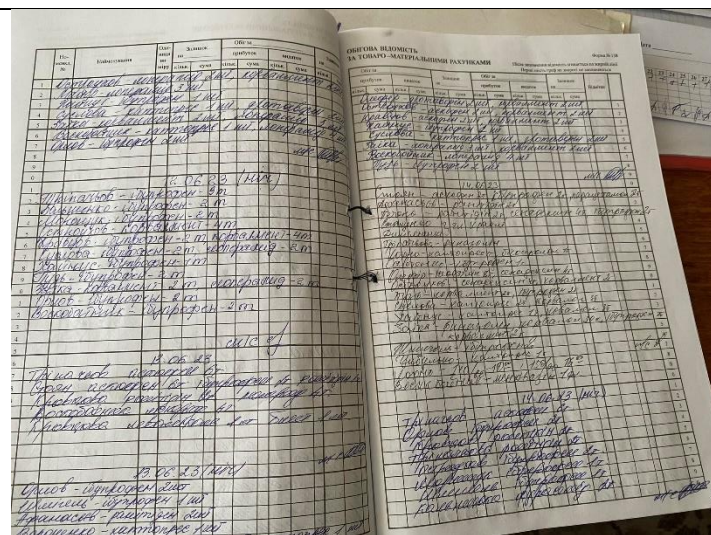
(Фото 15)

(Фото 16)

(Фото 17)

(Фото 18)

(Фото 19)

(Фото 20)

(фото 21)

(Фото 22)

